

Necati DEMİR, **Tokat İli ve Yöresi Ağzları**, Niksar Belediyesi yayınları, Ankara 2005, 456 s.

Tokat İli ve Yöresi Ağzları adlı çalışma Tokat ili ve yöresinin ağız özelliklerini içermektedir. Derleme yapılmaya çıkmadan önce Tokat tarihi ve iskân özellikleri konusunda gerekli ön hazırlıkları yapılmış, derlemeler bir plân dâhilinde yapılmıştır. Çalışma *Giriş*, *Dil İncelemeleri*, *Metinler* ve *Sözlük* olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır. *Giriş* bölümünde ağırlık yörenin dil özelliklerinin şekillenmesinde önemli olan konulara yer verilmiştir. Hemen arkasından, tarih ve dille bağlantılı olarak, Tokat ilinin etnik yapısı üzerinde durulmuştur. *Dil İncelemeleri* bölümü ses ve şekil bilgisi araştırmalarını içermektedir. Bu bölüm yapılan derlemeler üzerine kurulmuştur. *Metinlerin* konusu çok çeşitlidir: *Dede Korkut Hikâyeleri*, *Köroğlu Destanı*, *Dânişmend Gazi* ile ilgili rivayetler ilk bakışta dikkat çekenleridir. Kız isteme, kına ve düğün törenleri, koyun yüzü törenleri, mart dokuzu, hıdırellez gibi sayılı günler, köy seyirlik oyunları, kilim dokuma, yayla ve yaylacılık konuları ise üzerinde durulmaya değerdir. *Metinler* bölümünün en önemli ve en renkli olanlarından biri de *Tokat Efsaneleri*'dir. Hızlı gelişmenin gölgesinde kalan ve yok olmak üzere olan demircilik, marangozluk, değirmencilik gibi konularda da derlemeler yapılmış, bunlara *metinler* arasında yer verilmiştir. *Sözlük* bölümü *metinlerde* geçen ve yapılan soruşturmalar yoluyla tespit edilen kelimelerden oluştuğu anlaşılmaktadır.